

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGALDASZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előzetes árak:
Egy évre... 10 forint.
Fél évre... 5 forint.
Negyed évre... 3 forint.
Egyes szám 5 kr.
A lapasellmi részlettel minden köteteműtől...
Előfizetési helyben: RIGDI K. LAJOS és társai...

Hirdetési díj:
Nagy hirdetés...
Kis hirdetés...
Névtelenül...
Kéziratok vissza nem adandók.

étermében
csak szerdán és csütörtökön, azaz f. hó 27-én és 28-án
HANGVERSENYE
a két híres
harang-hangversenyző testvéreknek
ESPIRA,
kik közül a legkisebb
a kis LAURA
meg csak 3 és fél éves.
Bélyüjegy 50 kr. gyermekeknek 30 kr.
Kezdete 8 órakor.

Árverési hirdetés.
Minden a zálog kölcsön intézetében lejárt — főképez az 1884. évi június hó végéig — tárgyak, folyó évi szept. hó 1-én, esetleg ugyan azon hó 3-án, — mindkét esetben — délután 2 órakor kezdődő árverés útján, iparhatósági esküdtől jelenlétében eladandók.
Debreczen, 1884. augusztus 13.

KATZ JAKAB.
Bizonyítvány.
Az alulírottak egy általuk esküdtől szoros megfigyelés alatt tartottak, hogy a párisi **LE ROUBLOU**...
Bérsben, 1884. május 24-én.
Al. Dr. Pohl J. J.
Al. Dr. Ludwig E.
Al. Dr. Lippmann E.

NAK.
KITÜNTETÉS SZÉKES-FEHÉRVÁR
ezüstdíj 1879.
KÁK
lapokat:
et.
közöltetnek.
ZEN ez. hir-
IMRE,
tulajdonos.
DISZOKLEVÉL
1871-ben.

Fenn az ernyő, nincsen kas.

A magyar gazda feje ugyancsak fő a gondoktól. Jó termést várt a közepesen alul fizetett sok helyen buza, rozs, árpa, zab egyaránt. A kukorica is csak helyi-közzel keveset. Országwide desperál a termelő közönség. A gabonaüzlet pang, hetek óta várják, hogy majd csak mozdul az árak napról-napra hanyatlanak. Ezeket és ezeket kellene fizetni adóba egyes uradalmaknak s a legrendezettebb gazdaságok zökkenőre jutnak, mert még egy szem gabonát sem tudnak eladni. A helyzetet napról-napra sötétebbre festi a való s talán Szapary gróf pénzügyminiszter 5 excellenciája sem látja azt olyan rózsásnak, mint látta akkor, midőn megszavaztatta az új adókat, csakhogy a pénzügyi szédelés hírnéből nagy vergődések közben a partra kapaszkodhassék. Innen-onnan a kérelhetlenség igazságos tapasztalat fogja bebizonyítani, hogy a magyar földirtok nem bírja sokáig azokat a terheket, melyekkel a szerencsétlen kormányrendszer elnyomóította. Ha a pangás tartós lesz, a szegény adóvégrehajtók a roskadási lecsigázzák magukat, annyi dolguk lesz. A dob sem fog nyugodni. Megzörren majd minden vidéken. Ipar és kereskedelem ennek folytán természetesen szilárdosra lesz kárthatva. A nemzet sorsa minden téren egyszerre rosszabbra fordul.

S mégis mit tesz a kormány?

A „Wehrzeitung” híre szerint a hadügyi költségvetés újabb ismét fölfogják emelni. A katonai lap úgy értesül, hogy a közös hadügyminiszterium 1885-ik előirányzata előreláthatólag a hadügyi budget felmelését fogja magába foglalni. A többletet különböző műszaki és szervezeti változások s a hadi tengerészet nagyobb szükséglete okozták. A hadi tengerészet kivül a többlet legnagyobb része a tüzérségre esik, a melynek új reorganizálása van kiállításba helyezve, az ütegosztályok beosztása, t. i. a gyalogsági csapat osztályokhoz. Azt is hirdi ez a lap, hogy újabb tüzérezredet fognak felállítani. Ez lesz majd a 14-dik.

A magyar embernek, mikor ezeket a rémhíreket olvassa, megbánszik a háta. Hát ismét újabb teher, mikor az eddigieket is alig bírjuk már?! Hova gondolnak azok a bölcs férfiak, a kik folyton azon török a fejüket, milyen módon lehet tökélyesíteni a hadviselést, nem tekintve azt, hogy az újabb kísérletek mennyibe kerülnek, nem gondolva azzal, hogy egy államnak is. akár a jó gazdának, csak addig szabad nyújtózkodnia, a meddig a takarója ér?!

Az államokat, úgy látszik, rendre koldussá teszi a fegyveres béke. A hurokat már is szakadásig feszítik mindenfelé. Nálunk a hadügyi reformok terén örületesen szórják a pénzt. Valóságos öngyilkos-politikába kergetik bele az államot azok, kik a nagyhatalmi állás uszályhordozóivá szegődtek. Hogy hova vezet ez, azt nem kell jószolgatni. Magyarország nem bírhatja sokáig azt a zsarnoki hajszát, a mit ellene az osztrák hadügyminiszterek évről-évre fokozatosan folytatnak. A nép hiába zúgódik, a törvényhozó testületlen az ellenzék hiába küzd a hiu fenhéjázás ellen, a delegációk megszavaznak mindent; ha nincs is minden felvéve a költségvetésben, ott a póthitel, abból lehet fedezni a kalandos katonai kísérleteket és padékat.

Innen van aztán az, hogy Magyarország napról-napra ellenszenvesebb lesz a hadsereg. A mire egy államnak legbüszkébbnek kellene lennie, azt nálunk rettegzi az ország. A hadsereg nem a miénk. Tengeri fiatal férfierőt s óriási pénzaldozatot követel tőlünk, de vele nem rendelkezhetünk. Szellemben és nyelvben idegen. Ezt a szót: h a z a nem ismeri. Katonái nem esküsznek a magyar alkotmányra, a mit az

osztrák generálisok legnagyobb része még mindig szíve mélyéből gyűlöli. Hisz így, még ha nem is lenne olyan telhetetlen Moloch, mint a minő ez a hadsereg, ha nem is adná a nemzet kezébe a koldusbotot, még akkor sem tarthatna igényt arra, hogy a nemzet lelke együtt érezzen vele. Katonáival, hadgyakorlatokkal, üres töltények puffogatásával nem lehet még csak érdeklődést sem keltenie maga iránt, annál kevésbé rzeretetet és vonzalmat. Ezek legfőbb csak arra emlékeztetik a gondolkodó embert, hogy nagyon szerencsétlen az az állam, a melynek kormánya csak amilyen fenn az ernyő, nincsen kas-féle politikát követ.

Minket ilyen politika átka nyom. Ki tudja, mikor szabadulunk meg tőle? Félsz, hogy ezen az uton mihamarább ösztör bennünket.

— Az aradi hadgyakorlatok. Ó Felsege Aradon időzések három első napján a kombinált lovashadosztályoknak már 26-án megkezdődő gyakorlatain és a szeptember 1. 2. és 3-án a VII. hadtest menetközben való hadgyakorlatainál, a hol hadosztály hadosztályal szemben működik, fog jelen lenni. A VII. hadtest harczrendje a következő: Parancsnok: Gróf Degenfeld-Schomberg altábornagy. 17. gyalogsági hadosztályok: Parancsnok báró Schönberger altábornagy; 33 gyalogsági dandár: a 39. sz. gyalogezred 3 zászlóalja, a 101. sz. gyal. ezr. 3 zászlóalja; a 37. gyalog ezr. 1 zászlóalja; a 34. gyalogdandár: a 46 gyalog ezr. 4 zászlóalja, a 33. gyalog ezr. 1 zászlóalja; — hadosztályi tüzérség: a 13. tábori tüzér ezr. 2 üteg osztály; — 34. gyalogsági hadosztály. Parancsnok: Gróf Lichtenberg altábornagy; 67. gyalogsági dandár: a 29. gyalog ezred 4 zászlóalja, a 61. gyalog ezr. 1 zászlóalja; 68. gyalog dandár: a 43 gyalog ezr. 3 zászlóalja, a 83. gyalog ezred 3 zászlóalja; — hadosztályi tüzérség: a 13. tábori tüzérezred 1 és (váltakozva) 3 ütegosztály. Azonkivül 1 honvéd-gyalog-dandár. — Kombinált lovassági hadosztály. 7. lovassági dandár: Parancsnok Varga vezérőrnagy; 1. és 13. huszárezred; 15. lovassági dandár: Parancsnok wellenborni Fischer vezérőrnagy; 14. és 15-dik huszárezred; hadosztályi tüzérség: a 13. tábori tüzérezred 12. és 13. lovas ütegosztály; 1 szekerész-század és 1 egészségügyi szakasz.

— Ausztria Magyarország természetére vonatkozólag a bécsi gabnatózde titkára, Leinkauf Mór, a következő jelenetet terjesztette elő a bécsi gabnavásáron. Buza a magyar korona tartományában a középnei csak kevessebbel jobb termést adott, mert ha 1,231,693 hektoliterrel jobb is a termés eredménye az átlagosnál, ezzel szemben 603,351 hektár terület áll, a melyek a két akkora terület többletét pararizálják, mivel a kedvezőtlen termés Bácskában, Pest, Somogy, Veszprém megyében az eredmény 5—4 hektoliter átlagterméssel a középnei alul maradt, míg a többlet a kedvező termés vidékeken hektáronként 2—3 hektoliter. Ha azonban tekintetbe vesszük, hogy az 1881. év óta nemcsak a bevett terület nagyobbodott ismét, hanem 1883-ban egyes megyékben, mint Borsodban, Biharban, Jász-Nagy-Kun-Szolnokban, Szatmárban 10—20 százalékkal nagyobb területet vetettek be buzával, úgy az összeredmény még nagyobb, mint a számszerű. Ezen körülmény tekintetbe vételével bizalmi férfiak Magyarország buza termését egy millió hektoliterrel többre becsülik az átlagosnál. Ausztriában is csak kevessebbel szolgáltatott többlet a buza középtermésnél, mivel Felső-Ausztria, Csehország, Morvaország egyrészenek és keleti Galiciának többletet pararizálja Alsó Ausztria, Stíria, Karinthia, Szilezia és Nyugoti-Galicia kevesebb. A többlet eszerint alig félmillió hektoliter, úgy hogy az egész monarchiában 1 és fél millió hektoliter az átlagon felül. Az áru minősége igen különböző, Ausztriában a jobb minőségűek a tulyonok, Magyarországon a csekélyebbek. Rozsból Magyarországon valamivel az átlagon alul maradt az eredmény, bár Erdély egyrésze, a tótáság és a déli vasut vidéke nagyobb eredményeket adtak, ezzel azonban más vidékek, mint Bihar, Pest, Somogy és Zemplénmegyék kevessebbel áll szemben. Rozsban Ausztriában is a középnei alul a termés, a mit a Cseh, Morva, Alsó-Ausztria, Karinthia és Stírriában mutatkozó hiány idézi elő. Az egész monarchiának háromnegyed millió hektoliterrel rugó hiányát valamennyire pararizálja az áru jobb minősége, különösen Magyarországon az áru minősége felülmúlja a várakozásokat. Árpa Magyarországon bizalmi férfiak jelentése szerint valamivel jobb ter-

mést adott a középnei. Többet van a Pesten felüli megyékben, a déli vasut vidéke egy nagy részén és Erdélyben, hiány pedig a Pesten alul megyékben. Mivel ezen vidékek főleg takarmányárpa termelnek, az előbbieket pedig sörárpa, így a minőségileg alsóbbrendű áruban mutatkozik kevessebb, míg a sörárpa-ban az átlagon felüli a termés. Ausztriában az árpa szintén csak kevessebbel jobb termést adott az átlagosnál, körülbelül fél va, y háromnegyed millió hektoliterrel. Az egész monarchia többlet tudósítók jelentései szerint takarmány és sörárpa-ban együtt egy millió hektoliter az átlagon felül. A minőség mindkét országban kevessebb, mivel a szem hosszú és a színe tulyonon sárgás. — Zab mindkét országban kitünő termést adott; tudósítók szerint a többlet Ausztriában 2 millió hektoliter, Magyarországon több mint 1 millió hektoliter az átlagon felül, úgy hogy az egész monarchia többlet 3 millió hektoliter. Ezen termény minősége általában igen kielégítő. Tengeri néze Magyarországon közepesretek a kilátások, Ausztriában azonban kevésbé jók, a burgonya mindkét országban sok panaszra szolgáltatott okot és a kilátások nem nagyon kedvezők. A hüvelyesek közül lencsében a nagyobb bevetett terület következtében gazdag, borsóban közép és babban gyenge közép a termés. Normális fogyasztási viszonyok föltételezése mellett a monarchia export-képességét buzában, illetőleg az abból ártított lisztben 3 millió métermázsára, árpa-ban, illetőleg az abból készített malátában 4 millió métermázsára, zabban két millió métermázsára becsülik. Rozsból nincsen a kivitelre fölségünk.

— Orosz-német tüntetés. A Varsó mellett táborozó orosz lovas gárda-gránátos-ezred, mely Vilmos császár nevével viseli, aug. 18-án jubileumát ülte. Ez alkalommal a birneves Gurko tábornok, bizonyára a czár parancsa folytán, az isteni tüzet és a czárra mondott áldomás után, a következő pohárköszöntő mondta: „Ó felsege a német császár és porosz király egészségére, ki ezredünknek magasatos és dicsteljes főnöke és uralkodónknak hatalmas szövetségese!” Ez áldomást a hurrahkiáltások egész vihára követte. Az ezred megaját zászlóját, a jelenlöt négy katonai zenekar a porosz néphimnusz játszotta, melyet sokan énekeltek. A tábornokok, katonatisztek, hivatalnokok és sok magán személy is, mint egy parancsszóra, levette fővetét. A papság a Mnoajaja Ljeta-t (Isten éltesse!) énekelte a német császárt. Gurko tábornok azonnal üdvözölő táviratot intézett a német császárhoz, kitől még az nap a következő távirat választ érkezett: „Köszönetemet fejezem ki a szeretetreméltó táviratért s a mai napon üdvözölöm az ezredet. E nap a porosz hadsereg néze a dicőség napja; emlékezteti őt a st.-privati csatára s azon tettekre, melyekkel 1813-ban és 1814-ben az alapja vetették meg az orosz és a porosz hadseregek közötti hadi bajtárságnak. Vilmos.” Az öröm és lelkesülés, melyet a távirat a táborban, a tábornokok, tisztek és katonák között fölkeltett, leirhatatlan. Mindenfelől kiálták: Eljen német szövetségeseink! Eljen német haditestvérünk! Eljen a szövetség dicő német hadsereg! Eljen az orosz-német hadisövetség! — Este tűzijáték volt. Egy transzparensz felírást viselte: Eljen szövetségeseink, Vilmos császár! Ezzel kapcsolatban említhetjük, hogy a német és az orosz császárok valószínűleg szeptember elején találkoznak. Az orosz császár szept. 3-án utazik Varsóba. A német császárhoz Babelsbergbe az orosz udvar egy küldöttje érkezett, kivel a találkozó részletei megbeszéltek.

— Szerbia. A „Pol. Corr.” belgrádi levele ériatve Milán király születésnapját, hangsúlyozza ismét Szerbia szoros csatlakozását Ausztria-Magyarországhoz és Németországhoz; a király főérdemét a hadsereg reformjának keresztültvitelében látja, a melynek folytán Szerbia szükség esetében 80,000 emberre rugó állandó hadsereget képes kiállítani.

— Az orosz hadgyakorlatokról. A melyekkel a czár varsói utját hozták összeköttetésbe, a „Pol. Corr.” varsói levele a következő részleteket közli: A hadgyakorlatok az aug. 28-tól szeptember 1-ig terjedő időszakban érik el tetőpontjukat. Aug. 28-án nagy lovassági gyakorlat lesz Skiernivice mellett, 29-én csapatszemele lesz Koskie mellett és 30-án a Varsó városában és környékén állomásozó helyőrség szemléje. A varsói katonai kerület azután következő nagy gyakorlataiban részt fognak venni a tábori tüzérség, valamint a hidászok és a távirászi csapatok.

— A francia-chnál háboru Mint a Timesnek Fu-Cseuból jelentik, a kínai katonák a francia konzulátus épületét kirabolták. A

franciák a lövetés alkalmával a harczképtelen hajókat nem kímélték. A parton levő kínai ütegek rövid idő alatt felhagytak az ellenállással. Vasárnap délben a francziák a Quanta közelében levő sátorlábort kezdtek lövöldözni, ott azonban nem találtak ellenállásra. A Timesnek jelentik továbbá Fu Cseuból: A francia vétezzett hajók délután a folyó torkolatába eveztek s a kínai erődket három mértföldnyi távolságból Krupp-ágyukkal lövöldözték. A francia hajók egy órai bombázás után visszavonultak. A francziáknak Fu-Cseu bombázásánál könnyű dolguk volt. A kínaiaknak az az utasításuk, hogy ne adják meg magukat, el kellett sülyeszteni az ágyuaszádaikat. A kínaiak bátran tüzeltek, csakhogy valódi gyermekjátékszeret a löfegyverek. A francia tulsuly megszárlást csinált a harczból. A francziák — vasárnap, gránátokat kezdtek vetni Krantonál a kaszárnyákra, minthogy a kínaiak Piggdában kirabolták a konzulási épületeket. Fu-Cseu bombázásánál hat embert vesztettek a francziák.

Az ipartörvény végrehajtása.

Az ipartörvény végrehajtása tárgyában holnap fog megjelenni a kereskedelmi s iparügyi miniszteriumnak az összes törvényhatóságokhoz intézett rendelete, melynek hat fejezetében pontos részletezéssel fel vannak sorolva a hatóságok teendői.

A törvénynek, mely tudvalevőleg október 1-én lép életbe, egyik legfontosabb határozata az iparajstromnak vezetése. A miniszteri rendelet felsorolja ezuttal a képesítéshez kötött mesterségeket. A törvény 5. §-sáaba adott megbízás alapján a miniszter összesen 52 mesterségre vonatkozólag rendeli el a képesítést, s ezek közül öt azonkivül még csakis engedélyezés mellett üzhet.

A következő 47 mesterség van kiegészítéshez kötve: 1. Arany-, ezüst-műves és ékszerész. 2. Aranyozó. 3. Arany-, ezüst- és fémverő. 4. Asztalos. 5. Bádgos. 6. Bogárn. 7. Borbély, fodrász és parókakészítő. 8. Borondós. 9. Cserép- és palaföld. 10. Csizmadia. 11. Cipész. 12. Czukrász. 13. Esztergályos. 14. Fazekas. 15. Fésűs. 16. Gombkötő és paszományos. 17. Hangszerkészítő. 18. Hentes. 19. Kádár. 20. Kalapos. 21. Kárpitos. 22. Kefekötő. 23. Kelme- és fonalfestő. 24. Keztyűs és sörkötőkészítő. 25. Képes. 26. Kocsigyártó. 27. Koszfrónó. 28. Kovács. 29. Könyvkötő. 30. Kötés. 31. Kötőszövő. 32. Kutszináló. 33. Lakatos. 34. Mázoló és fényező. 35. Mészáros. 36. Mézeskalácsos és viszontó. 37. Molnár. 38. Nyerges eszjgyártó. 39. Óráso. 40. Rézöntő, réz- és bronzműves. 41. Sütő. 42. Szabó. 43. Szappanos és gyertyamártó. 44. Szobafestő. 45. Szűcs. 46. Tájék- és pipafaragó. 47. Timár.

Minden iparos, a ki képesítéshez kötött ipart szándékozik üzni, tartozik egyelőre, azaz 1887. évi szept. 30-ig okmányokkal igazolni, hogy szakbavagó műhelyben vagy garbában szakbavagó munkával két évig foglalkozott.

Azonkivül a felsorolt mesterségeken kívül a törvény 10. §-a szerint engedélyhez kötött iparok közül 1. az ács, 2. az építőmester, 3. kőműves, 4. kőfaragó, 5. a keményespró-ipar is képesítéshez kötött.

Valamely ipar megkezdésére vonatkozólag a rendelet a következő eljárást szabja meg: a ki ipart (vagy kereskedést) szándékozik üzni, tartozik ebbeli szándékát a törvény 4. §-a értelmében az illetékes iparhatóságnak, azaz azon 1-ső foku iparhatóságnak, a melynek területén az ipartüzet megindítandó (ipartörv. 177. §) irásban bejelenteni. E bejelentés alakja a közönséges kérvény. E kérvény mellett a bejelentő okmányokkal igazolni azt, hogy nagykoru, vagy hogy nagykorúnak van nyilvánítva, vagy ha kiskoru, atyjának, illetőleg gyámjának gyámhatóságilag jóváhagyott beleegyezését; végül, ha jogi személy, az üzletvezető alkalmazását. A kérvényekre bélyeg alkalmazandó, még pedig a) 50,000-nél több lakossal bíró városokban és községekben, az 1-ső ítvől 4 forint; b) 10,000—50,000 lakossal bíró városokban és községekben, az 1-ső ítvől 3 forint; c) 5000—10,000 lakossal bíró városokban és községekben az 1-ső ítvől 2 forint és d) más helyeken az 1-ső ítvől 1 frt 50 kr. A beadványok 2-ik és minden további ize 30 krs bélyeggel látandó el. A kellő bélyeggel ellátott kérvény a hivatali bélyegzővel szabályszerűleg átbélyegzendő, maga az iparigazolvány pedig bélyegtelenül kiadandó.

A népiskolai tankönyvek nyomtatásának ügye. *)

Debreczen, aug. 27. A „Debreczen“ 168-ik számában „Dicsőség a t. tanügyi bizottságnak“ cím alatt egy cikk jelent meg, mely általánosságban a debreczeni helyi érdekeket hangoztatja ugyan, de a mellett nyilván elárulja, hogy egy helybeli jutányos nyomdatulajdonos sértett érdekeiben van irva. Keves malitia kellene hozzá, hogy azt az ide-oda kapkodó, tényeket igazán nem ismerő, vagy szándékosan elferdíteni igyekező s egy oly tekintélyes testülete, mint a főtiszteletű egyházkerület népiskolai tanügyi bizottsága, önző magánérdekből gyanúsító cikkeket, a mint megérdemelné, kellő ellátásban reszesítse. De nem teszem, nem élek vissza az adott helyzet, nem használom fel a jó alkalmat. Nem fejtetem tehát, az útletem mikor hangoztatja a helyi közérdeket, s hogy számíthat az költésék és fuvar számításra, a ki pályálataval maga beismeri, hogy először nem jól számított stb. Sőt még azt sem emelem ki, hogy a reformátusok Rómájának emlegetése egy ily református egyházkerületi vállalatnál szemben mennyire illő és méltányos egy nem református ember érdekeiben. Tudom ugy is, hogy egy T. szerkesztő ur, mint lapjának mindenik olvasója magából a cikk hangjából és meneteiből tisztába jött legalább azzal az egy körülménnyel, hogy a ki úgy ír vagy írat, egy áttalában nem lehet igazsága. (Valjon? Szerk.)

Nem a főt. egyházkerületi bizottság védelmére tehát, hiszen annak ilyesmire mi szükség sincs, — nem is az igazság kiderítése czéljából, mert azzal ugyis ki ki jó előre tisztában lehet s meggyőződés szerint, tisztában is van, — hanem a körülményeknek a t. közzététel megismertetése végett a következő adatokat, mint a kinek kezeim közt vannak jelenleg az eredeti pályázati okmányok, nyilvánosságra hozom.

Table with 2 columns: Hornyánszki V. a kézikönyvek nyomására néve 3-féle ajánlatot tett, de mind (500 ivenként) 6 kilogramos, 5-6s minőségű papiron. Ajánlata ez: I. 1/2 C.m. II. 3/4 C.m. III. 3/4 C.m. 1/2 C.m. 5000 példány 40.40 frt 35.30 frt 31.30 frt. 10000 " 70.80 " 61.50 " 54.60 " 15000 " 101.20 " 85.50 " 76.90 " 20000 " 127.60 " 109.50 " 98.20 " 25000 " 157. " 132.50 " 118.50 "

Erős, simított papir, szép tiszta nyomás, gömbölyű szép betűk. 2. Kutasi Imre Debreczenből ajánlkozott a kézikönyvekre 5-6s minőségű 6 kilogramos (a mintára maga írta fel 1000 iv 12 kilogram) papiron.

Table with 2 columns: 5000 példány 43 frt, 10000 " 78 frt, 15000 " nincs ajánlva, 20000 " 135 frt, 25000 " 170 frt.

Bemutatott papírja erős, de nem simított, nyomása tiszta, de nem szép, — betűi a szemnek nem tetszősek.

Ha már ezen árakat a Hornyánszky Iső rendű ajánlatával hasonlítjuk is össze, első tekintetre feltűnő különbségre találunk. A bizottság azonban, mint iskolai kézikönyvekre legalkalmasabb alakot, a Hornyánszky ajánlatából a másodikot fogadván, el (ugyancsak 5-6s minőségű, simított, 6 kilogramos papir, de kisebb terjedelmű) az árak így állanak egymáshoz:

*) Az „audiat ut altera pars“ elvénél fogva közöltük e czímlő cikkeket, melyre azonban még visszaterünk. Szerk.

A »DEBRECZEN« TARGZAJA.

Egy barátom története. ELBESZÉLÉS.

Irta: Méry Miklós. Én is már tanulek annyit az élet iskolájában, hogy megtudnám különböztetni az ábrát a valóditól, s látam, hogy Jenő vonzalmával van minden önzéstől a barátságok talpukon, a lelkirokosságon alapul. O egyenes lelkű ifju volt, felruházva sok szép tulajdonsággal; minél régibb lett ismeretségünk annál szebb jellemvonásokat fedeztem fel benne. A szoros érintkezés folytán alkalmam nyílt megismereni az ő jellemét.

A keserű megpróbáltatások komolylyá tevék őt, de nem oltották ki keletéből a nemes törekvést. Szorgalmasan dolgozott, kizárólag tanulmányainak élt, nem kereste a zajos mulatságokat, s csakis az ő társaságomban kerestem szórakozást napi munkája után; kedvteléseit nem találta fel a mindennapi kicsinyes dolgokban és a különféle kalandok hajszászában.

Együttlétünk után két hónappal Jenő egy nagyobb vizsgára készült, a melylyel egyszerűsége tanulmányait befejezendő volt, s elhatározta, hogy ennek kiállása után megkezdje külföldi utazását.

Table with 2 columns: Hornyánszki Kutasi. egyféle minőségű s 6 kigmos papir, mind a kettő kisebb alak, de simított Nagyobb, de simitatlan. 500 péld. 35 frt 50 kr. 43 frt. 1000 " 61 " 50 " 78 " 15000 " 85 " 50 " nincs ajánlva. 20000 " 109 " 50 " 135 " 25000 " 132 " 50 " 170 frt.

Azonban a Debreczenben cikkező jelenti, hogy egy debreczeni nyomdatulajdonos két féle ajánlatot is tett s azzal vádolja a bizottságot, hogy a Hornyánszky olcsóbb ajánlatát a debreczeni drágábbal hasonlította össze. Utalván arra, mit előbb is megjegyeztem, hogy a Hornyánszky ajánlatát mind egyféle 5-6s minőségű s 6 kigmos papirra vannak feltéve s csak az alakra nézve van különbség köztük, ide írom a Kutasi ajánlatának 2-ik szakaszát. 2. Négyes nagysága (a fentebbi 5-6s volt) Nr. 2 miata szerinti papiron.

Table with 2 columns: 5000 példány 35 frt, 10000 " 64 frt, 20000 " 110 frt, 25000 " 137 frt.

A mintára ez van írva: 1000 iv 9 kilogram. Könnyű, gyenge papir. A bizottság nem vette tekintetbe, mert a pályázati hirdetésben 500 iv 6 kigmos, tehát 1000 iv kilogramos papir volt kitéve.

De lássuk a Hornyánszky jó (5-6s s 12 kigmos) papirra feltett arait, összehasonlítva a Kutasi 4 es s 9 kigmos papírjával. Kutasi rosszabb minős. Hornyánszky 12 kig. papirra: 5000 példány 35 frt. 35 frt 50 kr. 10000 " 64 frt. 61 frt 50 kr. 25000 " 137 frt. 132 frt 50 kr.

Ez a hivatolt 50 kr. árkülönbség. Tessek hozzávenni a papir minőségét és súlyát. Ilyen igaz van a cikk irónak. Térjünk át már most a vezérkönyvekre. Kutasi nyomná a vezérkönyvek ivet 23 frtért 2000 példányban 5-6s minőségű 6 kigmos papiron. — Ajánlatának 3-ik pontja alatt azonban azt mondja: A vezérkönyvek színes, a munka czímével ellátott borítékát díj nélkül nyomatom, csupán az ezekhez szükséges papir számított fel. Miután sem ő, sem a Debreczen városi nyomdán kívül más ajánlkozott nem tette fel a színes boríték árát, a bizottság a számitásban a példányokra a Debreczen városi nyomda által ajánlott árakat (1000 példány után 5 frt 50 kr) volt kénytelen mindenik ajánlkozó árához hozzá venni.

Igy Kutasi szerint egy 10 éves vezérkönyv 2000 példányban nyomva színes borítékkal együtt kerülne 230 + 11 frtba = 241 frtba. Hornyánszky Viktor ajánlata szerint jó = 264 frt 50 krba, a színes borítékot „díjtalanul“ adja. Így is van ugyan 23 frt 50 kr különbség de 2000 példányon, és a Hornyánszky papírja 7 kigmos simított erős papir 45/58 cm. nagysága, míg a Kutasié 6 kigmos simitatlan, 42/57 cm. nagysága durva papir. A beklüdt mintak után itélve, a bizottság beállta, hogy 6 kigmos papirra a vezérkönyveket nyomatni nem lesz célszerű. Ezért s mivel a vezérkönyvek csak 2000 példányban nyomandók, míg a kézi könyveket több kiadásban s évenként legalább 10,000 példányban kell újra nyomtatni, a vezérkönyvekre is azzal óhajtott szerződni, a ki a kézi könyvek nyomására elfogadhatóbb ajánlatot tett.

Igy állván a dolog, még csak azt látom szükségesnek megemlíteni, hogy a Hornyánszky czéggel a szerződés még nem jött létre. A bizottság, mint a fentebbiekből is látható, — méltán tarthatta az ő ajánlatát elfogadhatóbbnak, mint a többi pályázót, kik ajánlataikban még Kutasinál is magasabb árakat szabtak. De a Hornyánszky ajánlatának elfogadhatóságára hozott bizottsági határozat még csak

Egyszerre sikoltózás és mindnkébb közeledő lödöbögés üt meg füleinket, s nemsokára egy vadul rohanó paripa tűnik fel, hátán egy ifju nővel a kinek kezéből ki volt hullva a kantár és kétségbeesetten kapkodott a ló sörényébe, hogy le ne essek; gyönyörű fekete haja a sebes rohanásban szétbolmva, mint egy uszótét felleg lebegett utána. — Azt a nőt elragadta a ló s — mondá Jenő — jer ha lehet segítünk...

Midőn a paripa hozzánk ért Jenő egy merész ugrással neki s ököit és feltartoztatva s míg a habzó állatot fekentartotta, addig én a felig alott állgot emelem le. Ezután siettem egy kocsiért a mit hosszú keresés után sikerült is kapnom, mi alatt a fiatal hölgy Jenő ápolása alatt egészen magához tért, s az én visszatérésem után néhány később ő szót rebegve az általam keresett kocsiiban elhajtott.

Napok multak el a városligeti esemény óta, már egyikünk sem említi azt; de Jenőn ezen idő alatt valami változást vettem észre, — gondolkodó és szórakozott lett. Folytatuk ezután is kirándulásunkat, fölött nekem, hogy ő mindig azon hely felé fordítja a séta irányát a hol ezen esemény történt, s a mint ide érünk egyszerre melázó és szótlan lesz.

— Jenő — mondám egy ilyen alkalommal neki — te egy idő óta egészen megváltoztál. Valami nyomja a lelkedet; mi bajod? — Miért titkolom el előtied azt a mit már ugyis észre vettem — válaszolá bágyadt mosolylyal — a szép barna hölgy képe, kit e helyen látunk a közönségesnél élénkebben vesződött lelkembe; gyorsan gondoltam rá azután, s valahányszor e helyre jövünk, emléke mindig azzal jár feljűl bennem. Pedig...

előkészület a szerződés kötésre, de nem szerződés. Így az a bizonyos nyomdatulajdonos várható volna még egy keveset a szállítás díjak és postaköltségek emlegetésével. Mindenesetre rossz szolgálatot tett saját érdekének, midőn még nem volt megvonva a lehetőleg, hogy ő hozzá is telegraphirozzanak ajánlatainak értelmezése czéljából. Annnyival is inkább, mivel mint Hornyánszky, ugy ő is, nemcsak a nyomásra ajánlkozott, hanem többet tett, midőn nem bízza az első ajánlatában feltett árak elfogadhatóságában, a kiszabott időn túl pályázatát adott be.

Hogy a fentebb kiirt adatok, ugy az eredeti pályázati okmányokkal megegyeznek, mint a bizottság által szerkesztett táblás kimutatásban feltalálható, nálam minden érdeklődő megtekintheti, s egyszerűségi meggyőződést szerezhet — magának a beklüdt papir s nyomás mintákról, hogy az árkülönbségen kívül mifele mellékleteket vezettek a tanügyi bizottságot chátározásában.

Végre, hogy már magamról is szóljak egy pár szót, én is, mint a bizottság egyik igénytelen tagja a Hornyánszky ajánlatát láttam és látom e pályázati ajánlatok közt legutányosabbnak és így elfogadhatónak. Pedig en Hornyánszkyval soha semmiféle ésszekötöttele, sőt még érintkezésben sem állottam, — leklüdt emberként nem láttam, sem levelben sem előszóval vele szót nem váltottam és senki Hornyánszky érdekeiben engem meg nem kerest. Többet mondom, saját egyéni érdekem azt hozta volna magával, hogy Debreczenben nyomassanak a kiadványok. Három vezer és kézi könyvetem ugyan is jutalomra talált érdemesnek a bizottság s mindezek correcturáját nekem kell végezni, könyveiben és kényelmesebben teljesíthetem volna ezt a munkát abban az esetben, ha a könyvek helyben nyomtatnák. De a magánérdeknek a közérdekkel szemben el kell némulnia. Ezt az elvet követtem eddig s fogom követni jövőben is.

Megvagyok róla győződve, hogy a t. tanügyi bizottságot is a közérdek vezette elhatározásában s miután egyhangul, szavazás kérese s egyetlen ellenvélemény nyilvánítása nélkül mondta ki a nyomásra néve Hornyánszky ajánlatának elfogadását, tette ezt legjobb meggyőződése szerint. A ki más véleményben van, hogy sokat ne mondjak, legalább is elfogult. Tisztelettel maradtam

Kovács Lajos, tanár.

Az iskolai év kezdetén.

I. Tanügyi állapotaink a közelebb lefolyó években kétségen kívül hatalmasan javultak: iskoláink számban és erőben gyarapodtak, s ma a fejlődés azon úján haladnak, hogy idetova méltó versenytársai lesznek a művelt külföld hasonló czelu és irányú intézeteinek. A régi humán iskolák mellett kifejlődtek, a gyakorlati élet szükségének kényszerítő hatása alatt, — a gyakorlati irányú iskolák, intézetek, melyeknek czéja közvetlenül nyújtani az ifjúságnak azon ismereteket, melyeket a mai kifejllett társadalmi élet, az ő különböző viszonyaiban mindenkiől megkíván.

A gyakorlati élet terén ma már csak az boldogul, ki állásához mért szükséges műveltsége mellett a gyakorlati ismeretek jökora mennyiségével van fölfegyverkezve. Kétséget nem szenved, hogy ma már a felvilágosodottabb elemek közül sokan belátták a gyakorlati képzés szükségességét s minden oly intézkedést, mely ide irányul, örömmel fogadnak, s támogatni igyekeznek. — de viszont igaz az is hogy sokan oly merev ragaszkodást tartanak, a régi rendszerhez, hogy inkább fölládoz-

Szavait közelről jövő női csevegés szakította felbe s egy tiszta csevegő hang a következőket mondá: — Nézd, itt, ezen a helyen történt. Arra pillantunk honnan a hangok jöttek; — Ó az — suttogá Jenő s arczán az örömmel bizonyos kifejezése volt látható.

Két nő közeledett felénk a kikkerek egyike csakugyan a városligeti szép leány volt. Előre a zavar pirja mutatkozott szép vonásain, a mint minket meglátott s a másik hölgyhez ki hihetőleg barátnője volt, naiv hangon ugy, hogy mi is halloituk, így szólott: — Nézd csak Irma, ez azon két ur, a kinek köszönhetem, hogy akkor nagyobb szerencsétlenség nem esett rajtam. Igazán uraim — mondá nekünk miután hozzánk ért, s nyájasan köszöntök, — önök nem a legkedvezőbb véleményvel lehetnek rólam, hogy nemes tetteikért akkor jó formán köszönetet sem mondottam; de mentse megremé anyit felhozhatok, hogy később jóvá akartam tenni hibámat, s atyámnak, ki azután nagyon vágyott önökkel találkozni tanácsoltam, hogy valamely hírlap útján fejezzük ki köszönetünket; azonban ő ezt nem vélte helyesnek, s azt mondá, hogy bizonyára meg fogok találni önökkel s akkor ne mulasztam el helyre hozni üggyetlenségemet, s kerjem meg, hogy ne essék terhükre házukhoz eljőni, hogy ő is önöket megismerhesse és köszönetet mond-hasson.

A viszontlátás reményében mai napok óta hordozom magammal atyámnak egy nevéjgyét — folytatá, egy nevéjgyet nyujtva át nekünk, — hogy önök, ha e kérését teljesíteni akarják a min legkevesebb sem kételkedem, akkor ismerjék lakcímünket is. A nevéjgyen a következő név volt fölírva: Sárvári Mihály nyug. honv. őrnagy. Mi is átadták nevéjgyeinket s Jenő viszonozá;

zák gyermekek hajlsámát, s annak jövő boldogulhatását, mintsem hogy megrögzött nézeteltől engednének.

A pályaválasztás oly nagy fontosságú dolog az ifju ember életében, hogy itt mindent nyherhet, de mindent is vesztethet, — mert vajmi sokszor látjuk azt, hogy a ki hajlama ellenére valamely pályára sodortatott, s arról más pályára átépíti nem áll többé módjában dolgaikat csak kedvetlenül robotból végezni, s ugyan hogy boldogulhatna? a ki különben más pályán a társadalomnak hasznosan működő tagja lehetett volna.

Sok szülőknek egyetlen ambíciója hogy gyermekétől urat neveljen, — uraságnak tartván a nyomorúságosan csekély fizetésért való iparosnak, kereskedőnek vagy gazdának de hogy nevelni gyermekét, hisz akkor nem lenne ur, nem körmögletné. — naphosszat meggyönyörvedve a poros aktákat, — hivatalkoh legyen! annak fizetnek, — de nem gondolja meg, hogy egyszerűségi parancsolnak is.

Gymnasiumainkkal meg mindig ugy állunk, hogy özőnik bejőnek az ifjúság s nehol anynyira lépések, hogy paralell osztályokkal is állig lehet a növendékeket befogadni. Annak, hogy az ifjúság tömegesen tódul az iskolákba szívünkkel örvendünk, de örömmel csak ugy lehetne teljes, ha a különböző irányú iskolák népessége arányosan oszlanék meg. Mert igaz, hogy tudományos, humán iskolákban képzett emberekre mindig van szükség a társadalomnak, de igaz az is, hogy gyakorlati készségsű emberekre még sokkal inkább és sokkal nagyobb számban. Ha tehát a szülék fiaikat mávelt és a mellett gyakorlati emberré is akarják nevelni, — a mi felette kívánatos — ugy járnak el leghelyesebben, ha azoknak alapos kiképeztetést a gyakorlati irányú iskolákban eszközlik.

Az 1883-iki középiskolai törvény elismerte a realiskolák szükségességét, a gyakorlati élet pedig bebizonyította, és mégis azt látjuk, hogy realiskolákon a tanulók száma csekély, hogy a magyar közép osztályhoz tartozó szülék még akkor is szivesebben adják fiaikat a gymnasiumba, ha nincs is szándékokban őket tudományosan kiképeztetni, mert teszik ezt? elfogultságból, vagy hagyományos szokásból? Mennyivel böcebben tennék ha azt a néhány évet realiskolában töltenék el gyermekeikkel, ahol már az iskola czéljánál fogva is több gyakorlati ismerettel láttatnak el.

Távol legyen tőlem mintha én a gymnasiumok képző erejét nem méltányolnám, de nem tarom helyes irányúnak azon áramlatot, mely csakis a gymnasiumok fele hullámzik, s a gyakorlati iskolákat figyelmen kívül hagyja.

A siketnémák oktatása.

(Tanfelügyelői értesítés.) A siketnémák oktatása tárgyában hajdu-megyei és debreczeni népiskolai tanító urakhoz f. augusztus hó 10-én intézett felhívásomnak kiegészítésül és egyszerűsítandó tájékoztul azoknak, kik a siketnémák oktatási módszereket megtanulása után a väci orsz. siketnémák intézetében képesítési vizsgát szándékoznak tenni, az alább következőkben közlöm az erre vonatkozó közoktatási m. kir. miniszteri utasítást, melyet az illetőeknek becses figyelmébe melegen ajánlv. tisztelettel maradtam Debreczenben, aug. 16. 1884.

Kiss József, kir. tanfelügyelő.

A siketnémák oktatásához szükséges tankepesítés beigazolása végett rendszerint a tanév elején és végén tartandó tankepesítési vizsgák körüli eljárást szabályozó közoktatási m. kir. miniszteri ideiglenes utasítás.

1. Vizsgát tehetnek lelkesek s oly egyé-

— Kedves kisasszony, fölkérése sokkal nagyobb örömet okoz nekünk, hogy sem vonakodnák azt teljesíteni; de nem azért, hogy ezáltal alkalmat adjunk arra, hogy köszönetét nyilváníthassa, mert a mit tettünk azt bárki megtette volna, s különben is kegyed már érdemünkön felül halmozott el dicséretével.

Egy rövid fél óráig csevegtünk együtt, s Jenő ezen idő alatt többször hosszosan felelé tekintetét a gyermek kedélyű barnalánykán. Sárvári kisasszony valótan feltűnő szépségű volt. A homlokára gördülő apró fekete fürtök élénken kiemelték ennek alabástrom felseresző pillái a legszebb sötétek szemeket árnyalák be; s a szép idoma az a hosszukás áll és a vérsírok ajkák kifogástalanná tevék szépségét: ezenkívül a leheltetszerű rózsapír arczának kellemes üdéséget adott; s e szép arcznak megfelelő karcsu növésű hajlekony termete is.

Megnyerő modorban beszélgetett velünk s miután másnapra megígértette látogatásunkat, barátnőjével együtt elutazott. Midőn hazaméltunk Jenő egy ideig magába melyedve hallgatott, de később jó kedvű lett és vidáman beszélgetett velem; azonban e találkozását egy szóval sem említi, s beszédüket én sem íparkodtam erre terelni.

Másnap, minél inkább köze edett az óra melyben Sárváriékhoz kellett mennünk, annál elfogultabb lett és keveset beszélt s mikor oda mentünk az egész uton egy szót sem szólott. Sárvári a tördöltt öreg katona és hájos leánya meglepő szívelyességgel fogadtak. A hadastyán barátságosan szorította meg kezünket, s midőn beakartuk magunkat mutatni ezt mondá nekünk: (Végo köv.)

nek, kik a nevelés tanképességük a ha mint intézetekben legoktatási módját b) gyakorli hogy különböző és magán tanulm kívül is, már s képeztek.

2. A vizsga a) képes-e gyermekeket mi képzettésg bárt nítani? b) tanúsít-dezése s kezeles c) ismeri-e czéljokat s alk d) van-e testi lelki fogva sáról egész lény e) képes-e magát velük me f) tud-e a konaink czélsz adni arra nézve hallható megfös g) ismeri-e s a siketnémák k koniati? h) bir-e azon részről, s lönösen fontosak Ennek foly 3. kiterjesz a) a siket b) a tanme kezelesének mód c) a siket történelmi fejlőd d) a szakm 4. A vizsga tételében magy osztatik: a) elméleti mäsztés szöbeli b) gyakorlati az intézetben is tanfolyamat, mag dket s általa ta bemutatni. 5. A vizsga melynek tagjai: a) egy a v. miniszterium két biztos: b) a siket igazgatója, s c) ugyanaz 6. A vizs melynek eredménye elégtelen jelzővel átadandó: tan 7. A vizsga melyben a köv vizsgálnak vzt eltekora, eddig vizsga eredmény 8. A vizsga dolgozat s a biz tetik a vallás s teriumhoz. 9. A siket tanképesítés s a kituzése végett a kir. miniszterium be melyhez csak a) a folyán b) eletpály c) bizonyít d) a márt okmány. e) bizonyít mazásáról és k f) gyakorli ményéről a sike állapotról. 10. Kitéve lyanodó annak kir. intézetének

* Városi b 29-én penteken gyai lesznek: I a d o h a n y o határozat jóváh líai császárság a kozul támogatás a képviselő há irant. 4 Győr v gati költség m megye felirata s illetőleg. 6. Tan berlőnek berlet nyével. 7. Ugya ület eredménye Kadás utczának járó közel leen 9. Ugyanaz: az gyában s az ipa 10. Előterjesztés kütuzése irant.

zese háza eötti darab vastéglá dására a táncos ellen. 12. Polg oklevél kihirdet Simonffy Imre * Halalozá álló derek koc dik években mu Nagy-Leugyörs

Építési árlejtési hirdetmény.

A debreczeni m. kir. dohánybevéltő hivatal belső és külső épületei folyó évi október hó 20-ig tatarozandók lévén, a költségvetésileg megállapított összegek a következők:

Kőműves és kézimunka	390 frt 99 kr.
Ácsmunka	1439 frt 54 kr.
Cserepes	316 frt 11 kr.
Asztalos	164 frt 70 kr.
Lakatos	13 frt 60 kr.
Bádogos	163 frt 25 kr.

Összesen anyaggal együtt . 2488 frt 19 kr.

Ezen építkezések biztosítására alól megnevezett m. kir. dohánybevéltő felügyelőségénél f. évi szeptember hó 4-én versenytárgyalás fog tartatni, melyhez az előírt kellekkel ellátott zártajánlatok az említett nap déli 12 órájáig ugyanott elfogadhatók.

Az ajánlati és szerződési feltételek, valamint az építési előmérték költségvetés és tervrajz a megállapított hivatalos órákban, ugyancsak az említett kir. felügyelőségénél betekintheők.

Debreczen, 1884. augusztus hó 24-én.

A m. kir. dohánybevéltő felügyelőség.

A „BIKA“ SZÁLLODA

éttermében

Csütörtökön és Pénteken, azaz folyó hó 28. és 29-én

HANGVERSENYE

a hét híres

harang-hangversenyző testvéreknek

ESPIRA,

kik közül a legkisebb

a kis LAURA

még csak 3 és fél éves.

Ezek oly szerencsések voltak művészetüket az osztrák, orosz, román, portugál és spanyol udvar előtt, valamint Európa minden fővárosában bemutatni.

Belépti-jegy 50 kr, gyermekeknek 30 kr.

Kezdeté 8 órakor.

FALK OTTÓ

Debreczen czegléd-utca a városháza épületében a régi takarékpénztár tőzsomszedságában.

Ajánlja a n. é. közönség becses figyelmébe dusan berendezett raktárát a legjobb minőségű

NŐI, FÉRFI és GYERMEK CZIPÓKBN.

E szakmában nagyobb gyárakban szerzett ismereteim és rendkívüli összeköttetésem azon kellekmes helyzetbe juttatnak, hogy a n. é. közönség igényeinek minden irányban megfelelhettek. Különös figyelmet érdemelnek saját gyártmányu

BŐR NŐI-CZIPŐIM,

melyek ugy minőségre, mint árakra nézve minden eddig áruba bocsátottakat tulszárnyalnak, továbbá női, férfi és gyermek czipőkbeni különlegességeim.

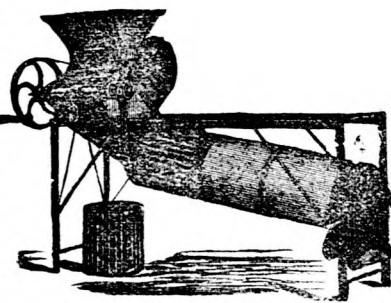
Becsés pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

FALK OTTÓ.

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára

BUDAPEST gyár: külső váci ut. raktár: váci körút 68

Ajánlja minden gazdasági kiállításra kitüntetett

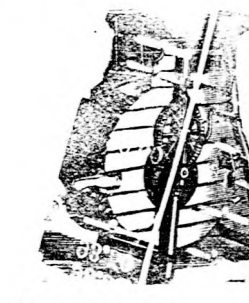
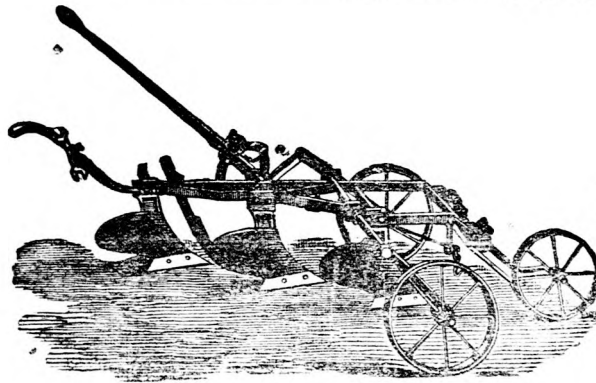
Trieur-jeit

vátható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.

Tengeri-morzsolókat

Lyukasított és hasított lemezeket, mal-mok, méhészeti és technikai czélokra.

szabadalmazott

hármás ekéket

közönséges és acél-ekéket

cséplőgép-lemez-szitákat

gőzcseplő és járgány-cseplőköz.

járgány-cseplőgépeket

Továbbá a téren a legújabbat:

SCHMID H. szabadalmazott nemzeti rostát,

1882. augusztus 3-án 17,567 sz. elatt szabadalmazva mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4' 4" magas és 2' 4" széles, súlya 50 kilo ára 48 frt

Főraktár és ügynökség BAUER es TARSA uraknál Debreczenben.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

ANDEL J. tengertuli pora

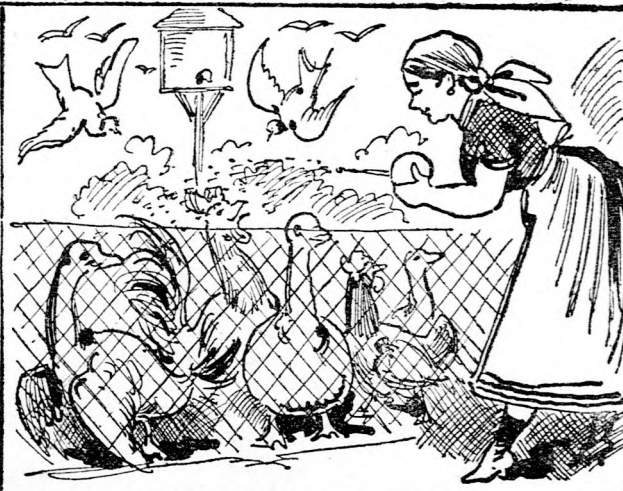
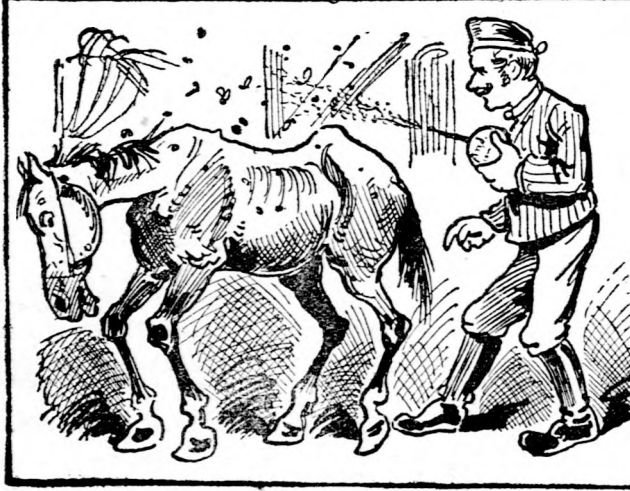
felülmulhatlan minden rovar gyökeres kiirtására u. m.

poloska, bolha, svábbogar, muszkaféreg, hangya, rinya és tetü stb.

Különféle rovarok elleu.

Szállodáknak.

Kerti telepítvényeknek.

Istállóknak.

Vendéglőknek.

Szárnyashelyiségeknek.

Raktár Debreczenben: Geréby Fülöp kereskedésében és dr. Rothschnek W. Emil gyógyszerteráiban.

Ára bádogszelenczékben 20, 40, 60 és 80 kr, 1 frt, 1 frt 50 kr, 2 frt, 5 frt 1 kilo 5 frt. Egy perfecskendező 30 kr.

Debreczen, 1884. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

Lakások és istállóknak nélkülözhetlen a mennyiben ezeket 10 prcz alatt a felette kellemetlen lepyektől megszabadítja, ugyszintén a szárnyasok férének és azok istállójának tisztítására.

Az ANDEL J.-tete tengertuli por kiirt még látszata sem marad fen.

1884. X
Első...
Egyes...
A lap...
Vagy ala...
(r. e.) M...
tans egyháza...
gyűléseket; a...
kerülete Debre...
kerületi superin...
borítja fel jó p...
Nem volt...
czeni gyűlés...
lokkal és korm...
kel bíró egyén...
kötösben és a...
vehető czélza...
autonomia elle...
kormányának n...
ügye s más t...
tárgyalásánál...
ezenkívül lát...
hogy milyen...
oroszlánbörbe...
nak, ha egysz...
azon rettenete...
neve többség...
nek-mozognak...
modern »con...
alatt! Pedig...
tatta meg a...
szavazás lep...
feleletől ne...
zódés és azon...
szólalások ne...
a »többség...
azon régi kö...
rint »a mit...
tedd azt em...
ezen nyüzsg...
zofus-proffs...
helyett ajá...
mondott val...
Der...
Der...
Ezen derék...
soly elj...
rekkel s...
vánd, h...
kövessé...
A más...
bányakerüle...
közgyűlése...
inkább...
Dus...
Mely...
— mondja...
a bány...
(ugylátszik...
seket ásn...
józan gond...
a minőben...
főgondnok...
gának? E...
mita nyila...
beakarja...
filozemitik...
amolyan...
csásson ki...
az előrtel...
ütött indi...
mondott e...
mert ezen...
hogy a...
Verhovayt...
filozemitiz...
kelyei köz...
rek fogat...
krét esete...
keznének...
szüksége...
a modern...
állást töl...
hirt szere...
felette n...
hajlandó...
ment rá...
mily kő...
szolgált...
olyas va...
tiszen...
től er